

2.

Vonka Vilmos úr gyára

Charlie esténként elfogyasztja vacsoráját – a híg káposztalevest –, és utána bemegy a nagyszülők szobájába, meghallgatja, mit mesélnek, aztán jó éjszakát kíván.

Mind a négy nagyszülő elmúlt kilencven éves. Ránkosak, mint az aszalt szilva, és olyan soványak, hogy zörögnek a csontjaik. Amíg Charlie este fel nem bukkan az ajtóban, ők csak fekszenek az ágyukban, ketten-ketten a két végében, összekucorodva, fejükön meleg hálósipkával, és bóbiskolnak, szunyókálnak, hogy jobban teljen az idő – hisz nincs egyéb dolguk. Hanem, amint meghallják, hogy nyílik az ajtó, és felcsendül Charlie hangja – Jó estét, Joe nagyapó és Jozeffin nagyanyó, Viktor nagyapó és Viktória nagyanyó! –, menten felülnek mind a négyen, vénséges vén, ráncos arcukat beragyogja az öröm, és kezdődik a csevegés! Mert ezt a kisfiút szívük legmélyéből szeretik mind a négyen. Ő az egyetlen fénysugár öreg életükben, és az ő esti látogatására várnak egész nap. Gyakran be-

kukkant Charlie édesanyja, édesapja is, megállnak az ajtóban, és hallgatják az öregek meséit – és ilyenkor, esténként, egy félóra boldogság költözik a kis szobába, és az egész család megfélelkezik róla, hogy milyen szegények és milyen éhesek.

Egyik este Charlie megkérdi a nagyszüleit:

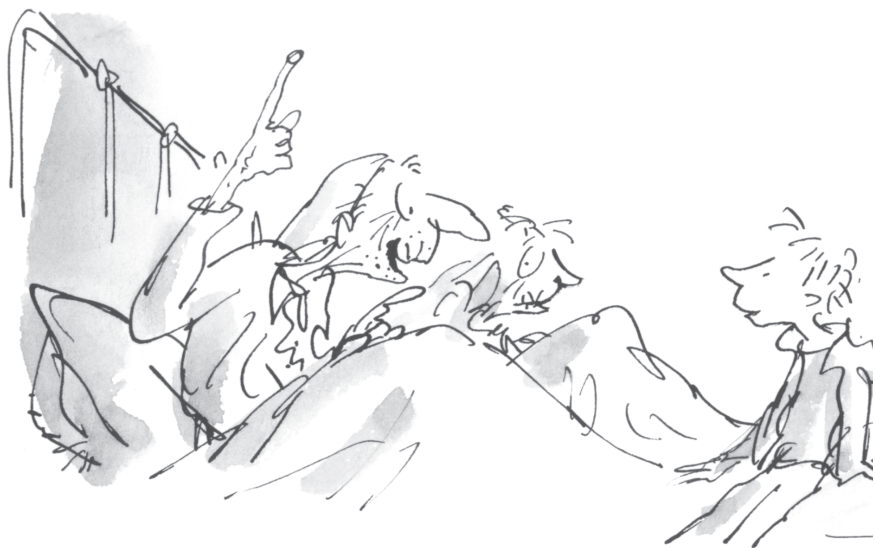
– Igaz-e, hogy a Vonka-féle csokoládégyár a világ legeslegnagyobb csokoládégyára?

– Hogy igaz-e?! – kiáltják mind a négyen egyszerre.

– Már hogyan volna igaz! Uramisten – hiszen ötven-szer akkora, mint akár a legnagyobb!

– Hát az igaz-e, hogy Vonka Vilmos úr a világ legeslegügyesebb csokoládégyárosa?

– *Drága* fiacskám – mondja Joe nagyapó, és felkötököl a párnáján –, Vonka Vilmos úrnál *elképesztőbb, fantasztikusabb, különlegesebb* csokoládégyárost még nem látott a világ! De hiszen ezt *mindenki* tudja!

– Tudom én is, Joe nagyapó, tudom, hogy nagyon híres, hogy nagyon ügyes...

– *Ügyes!* – kiált fel nagyapó. – Annál sokkal több! Vonka Vilmos úr valóságos *csokoládévarázsló!* Nincs olyan, amit meg ne tudna csinálni! Ugye így van, kedveseim?

És a másik három vénséges vén nagyszülő lassan rábólint:

– Így bizony. Így, így, így...

– Csak nem azt akarod mondani, hogy még sohasem meséltem neked Vonka Vilmos úrról meg a csokoládégyáráról?!

– De bizony, hogy azt – feleli Charlie. – Még sohasem meséltél róla.

– Jóságos ég! Micsoda mulasztás! Micsoda feledékenység!

– Semmi baj, Joe nagyapó, még pótolhatod! Mesélj róla most!

– Mesélek is! Ülj csak ide mellém, az ágy szélére, kisunokám, és nyisd ki jól a füledet!

Joe nagyapó a legöregebb a négy nagyszülő közül. Kilencvenhat és fél éves, vagyis olyan öreg, hogy annál már alig-alig lehetne öregebb. És mint minden nagyon öreg ember, ő is igen gyenge, igen törékeny, és napközben ritkán nyitja szóra a száját. Hanem amikor esténként betoppan a szobába az ő szívből szeretett kisunokája, Joe nagyapó egy csapásra visszafiatalodik! Feledi gyengeségét, fáradtságát, és egyszeriben olyan élénk és fürge és izgatott lesz, mint egy kisfiú.

– Tyű, micsoda ember az a Vonka Vilmos úr! – kiáltja Joe nagyapó. – Tudod-e, hogy ő, egymaga kétszáznál is többféle cukorkát talált fel, és mindegyiknek más a tölteléke, és mindegyik édesebb és selymesebb és finomabb, mint amelyet a világ legjobb csokoládéművészei készítenek?!

– Bizony! – tódítja Jozefin nagyanyó. – És a világ valamennyi országába szállít! Jól mondom, Joe nagyapó?

– Jól, kedvesem, jól. Meg a világ valamennyi királynának és elnökének is. De persze Vonka Vilmos úr nem csak cukorkát gyárt. Nem bizony! *Fantasztikus* találmányai vannak! Tudjátok-e, hogy feltalálta például a csokoládéfagylaltot, amelyik sohasem olvad el? Kint hagyhatjátok egész délelőtt a napon, és akkor is fagylalt marad!

– De hiszen az *lehetetlen!* – bámul nagyapóra a kis Charlie.

– Persze, hogy lehetetlen! – vágja rá Joe nagyapó.
– Tö-ké-le-tes *képtelenség!* Vonka Vilmos úr mégis megcsinálta!

– Bizony, bizony – bólogat a többi három. – Vonka Vilmos úr nem ismer lehetetlent!

– De ez még semmi – folytatja Joe nagyapó, igen-igen lassan, nyomatékosan, hogy kisunokájának egyetlen szó se kerülje el a figyelmét. – Vonka Vilmos úr *ibolyaízű* vattacukrot készít, és *színjátsszó* karamellát! Amikor elkezded szopogatni, rózsaszínű, tíz másodperc múlva pedig hupikék! És pillecukrot, ami egyszeriben szétolvad a nyelveden! És olyan rágógumit, amelyiknek végig megmarad az íze, és cukor léggömböt, amit akkorára fújhatsz, mint a fejed, aztán kipukkasztod, és hamm, lenyeled! No, de van még ennél is nagyobb csuda Vonka úr csokoládégyárában! Legeslegtitkosabb módszerével gyönyörű szép, fekete pöttyös, világoskék madártojást készít, s ha a szádba teszed, egyre kisebb és kisebb lesz, és egyszer csak ott ül a nyelved hegyén egy irinyó-pirinyó rózsaszínű cukor madárfióka!

Joe nagyapó lassan megnyalja a szája szélét. – Ha csak *rágondolok*, összefut a nyál a számban!

– Nekem is – mondja Charlie. – Meséld tovább, nagyapó!

Mese közben halkán bejön a szobába Picur mama és Picur papa, és ők is hallgatják nagyapót.

– Mesélj a bolond maharadzsáról – biztatja Joe nagyapót Jozefin nagyanyó.

– Pondicserri maharadsájáról? – kérdi Joe nagyapó, és már kuncog is magában.

– Hogy az milyen dilinyós volt! – mondja Viktor nagyapó.

– És milyen gazdag! – teszi hozzá Viktória nagyanyó.

– Mit csinált a dilinyós maharadsza? – kérdi kíváncsian Charlie.

– Hallgass csak ide – mondja Joe nagyapó –, mindjárt elmesélem.

3.

Vonka úr esete a dilinyós maharadzsával

– Pondicserri maharadzsája levelet írt Vonka Vilmos úrnak – kezdi Joe nagyapó –, és meghívta: menjen ki hozzá Indiába, és építsen egy óriási palotát – tiszta csokoládéból!

– És Vonka úr megépítette, nagyapó?

– De meg ám! Hogy az micsoda palota volt! Száz terem volt benne, és *minden*, de minden csokoládéből készült! Tejcsokoládéből meg keserű csokoládéből. Csokoládé volt a téglá, csokoládécement tartotta össze, csokoládéből volt valamennyi ablak, csokoládéből készült a fal meg a mennyezet, de a szőnyegek, a képek, a bútorok, még az ágyak is! És ha kinyitottad a csapot a fürdőszobában, forró csokoládé zubbogott belőle!

Amikor a palota az utolsó csokoládészögig elkészült, Vonka úr így szólt a maharadzsához:

– Figyelmeztetem, fenség, hogy a palota nem tartós: jobb, ha nyomban nekilát.

– Ostobaság! – kiáltott a maharadzsa. – Csak nem fogom megenni a palotámat?! Egyetlen lépcsőt nem fogok elrágcsálni, sem a falakat nyalogatni! *Lakni* fogok benne!

De persze Vonka úrnak igaza volt. Hamarosan igen meleg nyár köszöntött Indiára, a palota olvadozni és rogyadozni kezdett, és a dilinyós maharadzsa, aki épp a nappali szobában szundikált, arra ébredt, hogy egy óriási, ragacsos, barna csokoládétóban úszik!

Charlie némán ül az ágy szélén, és tátott szájjal hallgatja nagyapót. A szeme ragyog, az arca kipirul. – Igazán így történt? – suttogja nagy sokára. – Vagy csak ugratsz, nagyapó?

– Így történt, így történt, szakasztott így! – kiáltja kórusban a négy vénséges vén nagyszülő. – Kérdezz csak meg akárkit!

– És mondok én neked még valamit, ami színigaz – hajol közelebb Joe nagyapó, és titokzatosan suttogóra fogja a hangját. – *Soha... senki... nem jön ki!*

– Honnan? – kérdi Charlie.

– És *soha... senki... nem megy be!*

– *Hova?! – kiáltja Charlie.*

– Hát Vonka úr gyárába, természetesen.

– De *ki* nem megy be, nagyapó?

– Munkások, kisunokám.

– Munkások?

– Minden gyárba özönlenek reggel a munkások – magyarázza Joe nagyapó –, este pedig, munka végeztével, kiözönlenek a gyárkapun. Minden gyárba –

csak éppen Vonka Vilmos úr csokoládégyárába nem! Láttál-e már valaha egyetlen teremtett lelket oda bemenni, vagy onnan kijönni?

Charlie lassan körülnéz: fürkészi sorra a négy vénsegesen vén arcot, azok meg visszanéznek rá. Nyájasan, barátságosan – de komolyan. Itt senki sem tréfál.

– Nos? Láttál? – nógatja Joe nagyapó.

– Én... én igazán nem is tudom, nagyapó – hebegi Charlie. – Ahányszor elmegyek a gyár előtt, mindig zárva van a kapu.

– Pontosan! – vágja rá Joe nagyapó.

– De hát biztosan dolgoznak odabent emberek...

– *Emberek* ugyan nem, Charlie. Legalábbis nem *közönséges*, mindennapi emberek.

– Hanem kik? – bámul Charlie.

– Aha! Hát éppen ez az! Mint mondtam, Vonka Vilmos úr csudálatosan ügyes...

– Kisfiam, aranyom – szólal meg Picur mama az ajtó mellől –, ideje lefeküdni. Mára elég lesz.

– De mama, úgy szeretném meghallgatni...

– Majd holnap, drágaságom.

– Úgy is van – biccent rá Joe nagyapó. – Holnap tovább mesélem.